

OBSAH.

<i>Předmluva</i>	9
----------------------------	---

I. STÁT A ÚŘEDNICTVO.

K metodě. Pojem státu. Dvě základní složky státního aparátu. Aktivní a pasivní občan. Dělení moci ve státě. Politická moc a její výkon. Kreace státních orgánů. Poměr mezi politickou a administrativní složkou státu. K pojmu byrokracie. Německé, francouzské, anglosaské pojetí. Základní pojmové znaky byrokracie. Vyšší a nižší úřednictvo. Vývojové tendence: syndikalisační a totalisační	11
--	----

II. VÝVOJ BYROKRACIE VE STÁTĚ ABSOLUTISTICKÉM.

Byrokracie a společenský řád. Pravidelnosti v historickém vývoji. Starý Egypt a Čína. Úřednictvo ve feudálním státě. Vznik frideficiánské byrokracie v Prusku. Historický typ absolutistické byrokracie za Fridricha Viléma I. Byrokracie v době Fridricha II. Velikého. Reformy Steinovy a Hardenbergovy. Úřednictvo konstitučního státu	55
---	----

III. ÚŘEDNICTVO V DEMOKRACII.

Demokratická ideologie a úřednictvo	93
---	----

I. ANGLIE.

Před reformou veřejné správy. Civil Service Reform. „Administrativní třída“. Její výchova. Přijímání úřednictva. Neutralita úřednictva. Syndikalisace	100
---	-----

II. SPOJENÉ STÁTY SEVEROAMERICKÉ.

Byrokracie v kolonizačním období. „Spoils system“. Od „spoils systemu“ k systému zásluh. Pendletonův zákon. Zbytky „spoils systemu“. Roztříštěnost americké veřejné správy. Syndikalisace. Teoretický základ dnešních reforem (od Hoovera k Rooseveltovi) 117

III. FRANCIE.

Absolutismus Bourbonů. Feudální prvky. Intendant. Reforma veřejné správy za Velké revoluce. Dnešní systém. Politická úředníci v ústřední i v místní správě. Stálé úřednictvo. Nezdar reformních snah. Deputantismus. Poválečné tendence 136

IV. ČESKOSLOVENSKO.

1. Rakouské dědictví.

Osvícenství Marie Terezie a Josefa II. Rakouská byrokracie v konstitučním státě. Samospráva. Rakouské pojetí „právního státu“. Vývoj byrokracie v konstituční monarchii. Vliv nacionalismu. Koerberova éra. Politické protekce součástí vládního systému. Syndikalisace. Boj právníků s techniky. Formalismus. Koerberovy studie k reformě veřejné správy. Za světové války . . . 154

2. Byrokracie v Československu.

Odpor proti byrokracii v době státního převratu. Macharova „Amnestie“. Vídeňští páni. Nivelisace platů. Její příčiny hospodářské a ideologické. Zákonná úprava veřejné správy. Platový zákon. Ideologie úspornosti. Nedostatky systemisace. Kvalifikační řízení. Byrokracie ve státě stran. Nedostatek nadosobních hodnot. Neodpovědnost. Nedostatek kontroly. Centralismus. Vzdělání naší byrokracie. Úpadek prestiže vedoucí byrokracie. Syndikalisace. Výměna generací. Sociální výběr 185

Závěry 241

Literatura 257